Gyakran Ismételt Kérdések – Negyedik oltás

Kedves Csoporttagjaink!

Az alábbi dokumentumban a negyedik oltásról, illetve az omikron variánsról, és a várható jövőről lesz majd szó, hiszen ezen két témakör szorosan egybefonódik az újabb oltási sorozat megkezdésével.

A későbbiekben részletezett okok miatt még nagyon keveset tudunk a témáról, így várhatóan az alábbi dokumentum számtalan frissítésen fog majd átesni. Ahogy eddig is, mindig benne hagyjuk majd a korábbi állásfoglalásokat, reméljük, ezzel Önök számára is követhetővé, érthetővé válik, mi miért történt.

Jó olvasgatást!

1. Mire jó a negyedik oltás? Szükség van-e rá egyáltalán?

Jöhet is az első meglepő tény: **jelenleg úgy tűnik, hogy még nincs szükség a teljes lakosság széleskörű negyedik oltására.**

A harmadik oltás bevezetésére azért került sor, mert akkor már bizonyított volt, hogy 4-6 hónap elteltével a veszélyeztetett személyek védettsége csökken az akkor domináló, delta variánssal szemben. Később, mikor már dúskáltunk az adatokban, fény derült arra is, hogy az adott variáns ellen az immunkompetens személyek védettsége is csökken, így 4 hónap után ma már mindenkinek ajánlott a harmadik oltás.

Ezután jelent meg az új, omikron variáns, mely gyorsabban terjed ugyan, de ritkábban okoz súlyos lefolyású megbetegedést. Ahogy korábbi posztjainkban is jeleztük, még nem tudjuk, hogy a két tényező aránya mihez vezet: ha például négyszer gyorsabban terjed, és feleannyira halálos az új variáns, akkor összességében kétszer annyi ember kerül kórházba X időtartam alatt, vagyis kórházi terhelés tekintetében rosszabbul járunk az omikronnal. Ugyanezt a logikát követve természetesen kedvező forgatókönyv is elképzelhető, megeshet, hogy ez a variáns sokkal kevésbé terheli majd le a kórházi kapacitásokat.

Az omikron variáns esetében immár a 3 oltást felvett személyek jelentős védettséget élveznek a súlyos lefolyású fertőzéssel szemben.

A harmadik oltást legelsőként felvevők immár 5-6 hónapja (cikkünk 2022 januárjában íródik) kapták a legutolsó dózist, így felmerült a kérdés, hogy vajon az emlékeztető vakcina hatása meddig tarthat.

Pár hete kezdődtek meg az ezzel kapcsolatos vizsgálatok, Izraelben már született egy-két kutatás, melyek előzetes eredményei alapján úgy tűnik, hogy immunkompetens személyekben a védettség a 4. oltás hatására csak minimálisan növekedett, ebből tehát arra következtetünk, hogy **a nem immunszupprimált személyeknek jelenleg még nem szükséges negyedik oltást kapniuk.**

A kockázati csoportba tartozók védettségét vizsgáló kutatások még szintén kezdeti stádiumban vannak, de az már most bizonyos, hogy a súlyosan veszélyeztetettek számára javasolt a negyedik oltás beadása (lásd később).

Pár országban (pl. Izrael, Ausztria, Dánia) már megkezdték az új kampányt, de ezekben az országokban is csak limitált célcsoportok, tehát a kiemelt kockázatú, immunszupprimált személyek, és az egészségügyi dolgozók kaphatnak jelenleg negyedik oltást.

Összefoglalva tehát: jelen állás szerint úgy tűnik, hogy **a kockázati csoportba nem tartozó személyek védettsége még kitart, így nekik nem szükséges negyedik oltást kapniuk**. A **fokozottan veszélyeztetett személyek számára ellenben javasolt lehet a negyedik dózis**.

2022 augusztus: a fentieket további kutatások is megerősítették, a negyedik oltás csak a kiemelt rizikócsoportoknak ajánlott, immunkompetens személyekben a 3 oltás továbbra is kb. 80%-os védettséget ad a súlyos lefolyású betegséggel szemben, nekik egyelőre nem szükséges további emlékeztető dózis!

2. Mit ír az ajánlás, kinek ajánlott a negyedik oltás jelenleg Magyarországon?

A jelenlegi magyar eljárásrend alapján ajánlott 4 hónap után a negyedik oltás felvétele az alábbi csoportoknak:

- immunrendszer károsodásával járó hematológiai betegségben szenvedők (pl. leukémia, myeloma multiplex, lymphomák, immunhiányos szindrómák, stb)
- akik ez elmúlt 3 hónapban valamilyen immunszupprimáló biológiai terápiában részesültek alapbetegségük miatt (pl. B-sejt gátló, interleukin-gátló, TNF-alfa gátló gyógyszerek, stb)
- akik az elmúlt 6 hónapban immunszupprimáló kemoterápiát/sugárkezelést kaptak
- szisztémás (tehát szájon át/vénásan alkalmazott) kortikoszteroid kezelésben részesülők közül azok, akik rövid ideig nagy dózisban, vagy hosszabb ideig kisebb dózisban kapták a gyógyszert (**az egyszeri, lokálisan alkalmazott injekciók NEM TARTOZNAK IDE!!!!)**

Ezeken kívül a külföldi ajánlások az alábbi rizikócsoportoknak ajánlják a vakcinát:

- 60 év felettiek
- súlyosan elhízottak/cukorbetegek
- krónikus tüdőbetegséggel élők (pl. COPD, tüdőfibrosis)

3. Kaphatok-e várandósként negyedik oltást? Kaphatnak-e a gyermekek negyedik oltást?

A kiadott ajánlás erre nem tér ki, egyéni mérlegelés alapján a várandósok is beolthatóak, ha az oltóorvos úgy dönt.

18 év alatt nem lehet negyedik oltást kérni.

4. Van-e káros hatása a negyedik oltásnak, elsősorban az immunrendszerre?

Nem, nincs. Az utóbbi hetekben pár kissé félrecsúszott, sajtó által erősen kiforgatott és felfújt félmondat hangzott el a médiában, ennek semmilyen tudományos alapja nincs. Hogy miért olvashatóak esetleg erre gyanakvó kijelentések tudományosan kompetensektől is, arról későbbi kérdésben írunk majd.

Igazolt káros hatásról akkor beszélhetünk, ha ezt kutatással igazolják. Ha csak egyetlen egy ilyen cikk is megjelenne, biztosak lehetnek benne, hogy világszerte, hatalmas hűhóval leállításra kerül majd az egész kampány. Ilyesmire nem kell számítani, korábban a harmadik oltás bevezetésével kapcsolatban is elterjedtek hasonló kijelentések.

5. Jelenleg is indokolt nálam a negyedik oltás, várjak-e az omikron-specifikus verzióra?

Ne várjon, mert ez a vakcina csak 2022 második felében érkezik majd Magyarországra.

2022 augusztus: sajnos az omikron specifikus oltás megjelenése csúszik, így amennyiben Ön fokozott rizikótényezővel él, egyéni mérlegelés szükséges, hogy megéri-e várni az új oltóanyagra.

6. Mit ajánlott felvenni negyediknek?

A protokoll bármilyen kombinációt engedélyez az oltóorvosnak, azonban a nemzetközi szakirodalmi adatok alapján a delta és az omikron ellen is a Pfizer és a Moderna véd legjobban, így továbbra is ezek preferáltak.

7. Mi az igazi probléma a negyedik oltással?

Sajnos szintén elmondható a negyedik oltásról, amiről már a harmadiknál is beszéltünk korábban: ha széles körben bevezetésre kerül, akkor a szegényebb országok továbbra sem jutnak majd hozzá az első két dózishoz, ami kulcsfontosságú lenne a járvány letörése, és az újabb variánsok megjelenésének elkerülése céljából. A mai napig van sajnos olyan ország, ahol még mindig nem éri el a 10%-ot sem az átoltottsági arány.

A másik, immár egyre nagyobb probléma: a negyedik oltások bevezetése erősen rombolhatja az emberek védőoltásokba, tudományba vetett bizalmát, ami „járványnihilizmushoz” vezet.

Érthető módon mindenki belefáradt már ebbe, nagyon sok ember úgy értékeli, hogy a negyedik oltással „tovább folytatódik az őrület”, és egyfajta pszichés védekezésként úgy döntenek, hogy innentől kezdve figyelmen kívül hagyják mind az oltást, mind a híreket, mind a járvány elleni védekezést.

Sajnos ez a viselkedés abszolút érthető, higgyék el, mi magunk is rettenetesen fásultak vagyunk, szeretnénk, ha minél előbb véget érne ez az egész őrület. Sajnos azonban a struccpolitika nem fogja eltüntetni a Covid-19 járványt a Föld színéről.

A fenti két probléma miatt észlelhető az az attitűd akár valódi tudósok részéről is, hogy esetleg negatívan beszélnek a negyedik oltásról. Természetesen utána ezen nyilatkozatok kiforgatott félmondataival hónapokig rémisztgetik az átlag honpolgárt a sajtóban, és a „FHÁJZER UTÁN MEGHALÓK” tematikájú Facebook csoportokban.

A fentiek miatt Önökre, Ránk, és mindannyiunkra nagy feladat hárul a mostani kampányban, még akkor is, ha épp Önnek nem lesz szükséges mostanában élni a negyedik oltás lehetőségével. Nagyon fontos, hogy továbbra is megértsük, mi miért történik, hogy bízzunk a tudományban, és hogy vegyük komolyan a járványt, bármennyire is érezzük ezt egyre inkább kimerítőnek. Ha Önnek nem is kell jelenleg a negyedik oltás, nagyon sokat tehet azzal a Covid-19 járvány ellen, hogy megérti, és elfogadja a jelenlegi helyzetet, valamint, hogy erre a közvetlen környezetében élőket is igyekszik motiválni.